

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dl Carol Schuler în București, strada Laberint nr. 4.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 creșteri v. a. sau 15 bani rom.

Abonament lunar

pentru Septembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

AUSTRIA.

Mâne, Joi în 13 Septembrie, Maies-tatea Sa Monarhul asistă la o cere-monie ce se desfășură în Viena, în bi-serica Sf. Stefan. Monumentul, ce se va desvâli la ordinul Monarhului, este creat în amintirea unei zile de mare glorie. În 13 Septembrie 1683 regele polon Sobieski intră în capitala Vienei, după ce Turcii, ajunși la un punct de culminare periculos creștinătății, începu- ră neoptră lor retragere din imperiu, din Europa.

Și azi se ridică pe urmele barba-rei puteri înfrântă — puterea nelu-frântă a neamurilor, care atâta vreme au dat Turcului bogăția țării lor, dar' nu limba, nu credința, nu gândul, nu aspirațiile lor. Acestea au trăit micșo-rate, suprimate, dar' nestinse. Și — azi sunt intrupate mari gânduri, pe care abia le simți din paginile cronicelor de pe acele vremuri. La umbra arilor vulturului austriac s'au trezit în Orient popoare și țări, ce-su tinere încă, dar' pline de vigoare. Între aceste popoare sîntem și noi Românii.

„Minunate sînt lucrurile Dumne-zeului nostru, al căruia nume se fie laudat din veaci până în veaci: că din anul acesta au început fericirea carea era să se vearse apoi peste neamul cel odidat al Românilor! — grăște mărșălușul Șincai ajuns la povestirea anu-lui 1683 al cronicele sale de aur.

Acest cuvânt îl putem repeți azi toți Românii, cei din regat ca și cei din Ungaria și Ardeal, căci toți ne-am ridicat dela o epocă, care a creat, după învingerile austriace asupra Turcilor, imposibilitatea ca Austria să aibă o politică orientală.

Românii din regat se bucură de o independență exercitată pe un mare teri-tor. Acest teritoriu ar fi putut, e drept, să devină în decursul dezvoltării politice orientale a Austriei mai mic, decât este azi. Politica Aus-triei voia și un spor de teritoriu și nu

numai odată, ea bucură ar fi împins granițele sale până în Nistru și în toată Dunărea cel puțin. Așa era rostul ace-lor vremi, așa trebuia să eugete acei diplomați, care voiau cu ori-ce chip să pună Rusiei o sigură graniță în avên-tul ce-l luase cam în același timp spre Constantinopol și care de multe-ori erau rugați de boeri de-ai țării, să pună stă-pânire pe pământul românesc. Această tendință de-a stăpâni teritoriul român și-a sfârșit succesele cu ocuparea Bucu-vinei. De atunci Austria a mai luptat pentru influență, nu mai făcând anexări, ear' azi ea se silește cu succes a susține ami-cicia regatului român. Ce deosebire între scopurile diplomatice de azi și de azi două sute de ani! Ce schimbare de lucruri! Legăturile cu Apusul, afa-cerile vestice, care au durat până mai azi douăzeci și cinci de ani, au fost una din cele mai serioase pedeci ale înaintării mai cu spor a imperiului nostru spre Ost. O spun apoi și istoricii austriaci care-și efectul în Orient al acestei pieceda din Vest. O spune de pildă Adolf Beer în istoria politicele orientale a Austriei, zicând: „Importan-ța și în mai multe sensuri fatala si-tuație după a statului dunărean între Orient și Occident a făcut posibil făp-tul, că un stat tinăr rîvnitor spre înălțare a luat Austriei rangul în Sud-Ost“. — Nu-i greu a ghici, că acest stat tinăr este statul român!

Situația este clară și, fără a uita de alte interese neaustriace care au contribuit a produce acest rezultat, zi-cem că și Românii din regat au motiv a privi, simpatizând cu Austria, la acele lupte, în care interesul austriac a fost adese-ori identic cu interesul român, la nevoie salvându-l pe acesta; și vor da și ei dreptate înțeleptului Șincai.

Cu atât mai mult noi Românii din Ardeal și Ungaria. Unde eram noi! Când ne gândim, par'că un câmp lat se deschide, pe care o nemărginită mul-țime asudă arând un pământ, pe care este „suferită“ se-l are și vedem pe lacomul domn feudal și bestial alegând cel mai bun rod; vedem case, în care sbiri domnești și prințari intră adro-bind slab zăvorita ușe, pângărind icoa-nele și fetele și lovind de moarte pe tatăl, care sare să apere simboalele re-ligiei și castitatea; vedem saci de bani, birul capului și alt bir luat dela io-bagi, bir ce-i mai rodnic decât tot ce dau privilegiatii; vedem miseria sfîșind carnea și pe domn rîzînd de dureri. Unde eram noi!

Dar' nici în noi nu era înfrîntă puterea ce zace înșimbură în fericita noastră constituție. Hrană și libertate și noi devenim mari! Austria ni-a dat-o cu încetinelul. Ni-a deschis drumul școalei apusene, ni-a mai slăbit cele lanțuri, tăind ruginite verigi din ele, ne-a militarizat crescîndu-ne pe măr-ginașii voinici, care apoi au luptat pen-tru imperiul, ce l-a făcut și născut, ni-a făcut și bisericii rost, ni-a aju-tat să ne simțim puterea chiar și în re-soluții, ni-a dat un avânt, cu care și azi mergem înainte.

Dela 1683 și până azi!

Un sănătos instinct ni-a spus, că Austria e pavăză „obidatului“ neam, când ne adresăm către beliducii ei, che-mându-i în Ardeal. Un raționament, ce nu putem crede că ne înșală, ne spune, că cele mai mari zile din is-toria Austriei nu au putut să nu lase amintiri în Burg-ul vienez. La Viena sînt zidiri, sînt chipuri, sînt acte, care nu lasă tradiția să se moară. Pe multe pa-gini de ale ei numele poporului nostru este înscris ca erou, ca petent, ca om ce chiamă grația și dovedește că o me-rită, ca glas cald de recunoștință.

„Nu putem crede, că ne înșală“.

Și dacă simptomele mai nouă s'ar părea, că vorbesc contra credinței noas-tre, o precipitare a gândurilor și de-cisiunilor noastre tot nu putem îngădui. Ori câte centre de gravitare s'ar crea, cel mai vechiu centru vedem, că este azi și de sigur va fi ori-când punctul dela care se vor ramifica drumurile și cărările politice.

Altfel — ar fi o fatalitate pentru monarchia noastră, care nu poate su-feri, fără să sufere și ea, ca nedreptățile politice de azi să continue.

Să ne gândim deci cu pietate la slujba sfântă, ce mâne în 13 Septemvrie se ține la Viena. Resultatul zilelor glori-fi-cate de acea slujbă și de acel monu-ment este și posibilitatea noastră de a avea o politică națională.

Procesul dlui Dr. V. Lucaci, amnat la 21 August, se va petrece — așa scrie „Kolosvár“ — înaintea tribunalului din Sătmar la 22 Septemvrie n.

Catolicismul în Ungaria. „Nemzeti Ujság“ aduce știrea, că primatul maghiar a primit nouă instrucții, după care tre-bue să sperăm, că la proxima discuție, în casa magnatilor, asupra proiectelor religioare, ne-

trece încă, episcopii catolici vor face opo-siție foarte energică. „Magyar Allam“ spune, că nu-i vorba de instrucții nouă, ci de o in-terpretare a instrucțiilor deja date. Această interpretare ține cont de dispozițiile clerului inferior. „Magyar Allam“ zice, că Sancti-tatea Sa Papa a ordonat și ținerea unei con-ferențe care să decidă asupra modalităților de a trimite o deputație la M. S., să-l roage a nu sancționa legile.

Presa guvernamentală ia simplu notiță și tace încă. Se vede, că n'a primit încă mot d'ordre.

Delegațiunea austriacă va ține prima sa ședință, de deschidere, în marea sală dela Hotel Ungaria, în 14 Septemvrie la 1 oră p. m.

Liberali și independiști. Un „poli-tican maghiar“ scrie în „Vaterland“ niște ar-ticoli foarte clari. În al doilea articol arată mai ales pericolul ce rezultă pentru dua-lism din politica de azi a liberalilor. We-kerle, Tisza și amicii lor sînt hipariți când spun la curte, că ei voesc să sdrobească par-tidul kossuthist; sub Tisza kossuthist s'au sporit dela 20 la 100 deputați; despre We-kerle se constată „faptul, că acum ministerul maghiar s'a apucat să realizeze punctele de program ale partidului kossuthist și anume în înfrățire cu el și cu personala spriginire a întregii familii a lui Kossuth“. În toată țeara învingerea gu-vernului este privită ca o învingere a parti-dului kossuthist. Atitudinea lui Wekerle față cu cererile municipiilor maghiare de a se crea o academie militară maghiară este asemeni hipocrită, nici unul dintre fișpanii presidenți în congregații nu au declarat, că guvernul nu ar dori academia. Și apoi liberali dua-listici au declarat, că dacă nu se votează proiectele religioare — trec la independiști! În fine articolul vorbește și de chestia na-ționalităților numind în ironie „liberală“ și „dreaptă“ opoziția lui Tisza contra refor-meii legii de alegeri. Articolul este scris cu cea mai deplină cunoștință de cauză.

Martirii libertății maghiare. Depu-tatul Julius Wlassits și-a făcut darea de seamă, la care toți alegătorii cercului seu au apărut „fără deosebire de partid“. Despre național-i-tăți a zis: „Agitatorii români și sârbi (Dar' Slovaci nu? Red. „Trib.“) se vină aici în Mu-raköz, unde pot înveța cum cetățenii croaiți iubesc patria maghiară... Ieri am desvîlit statua unui cetățean croat, care a fost un martir în războiul de libertate al Maghiarilor. Și mai avem și probe pentru jertfele de cultură. Ieri mase de cetățeni croaiți s'au

grupat în giurul steagului reînviunii culturale transdanubiene. Aici veniți Români și Sârbi și înveți iubirea de patrie și virtuți cetăț-e-nești!“ — Apoteosa aceasta a renegării de neam este ceva din cale afară scârbos. Să ne zici că „martiri“ români ar trebui să fie numiți cei-ce au luptat cu Kossuth sau vor lupta cu un alt Kossuth odată, să ne înveți a intra în kultur-egylet. În adevăr alegătorii aceia tre-bue că sînt niște Croaiți foarte păcătoși, de pot să sufere atâtea laude de acest soi! Nu-i invidiem, și mai puțin vom merge să vedem ce Canaan alege pe Wlassits de de-putat. Oi rîioase au turmele negrijite, o fi și pe acolo așa, dle deputat, și am mai văzut noi de astea. Mulțumim de invitație!

Ministrul de finanțe rusec despre situația politică. Un corespondent al zia-rului „Berliner Börsen-Courrier“ a avut zilele acestea un interviu cu ministrul de finanțe rusec Witte. Cu acest privilegiu ministrul s'a exprimat cu privire la situația politică astfel:

Politica rusească e o politică a păcii absolute. Țarul vrea pacea cu toată lumea și pentru toată lumea. E o mare rătăcire a crede, că Rusia ar fi dispusă să rupă pacea din prietenie pentru Franța sau să aprobe rumperea păcii. Dacă Franța ar începe un războiu sau ar izbucni un războiu din vina ei, Rusia nu s'ar pune pe partea ei. Tot asemenea Rusia nu fi pe partea Germaniei, dacă aceasta ar începe sau ar provoca un războiu. În Rusia oamenii sînt convinși despre intențiunile pacifice ale împăratului Wilhelm. Tot asemenea ca și de ale Țarului și împăratului Francisc Iosif. E regretabil, că în ciuda acestei voințe una-nime a celor mai puternici trei monarhi, pregătirile de războiu se urmează. Ori-ce nouă încordare din partea unei puteri con-strînge pe celelalte la asemenea pași, cu uni-cul rezultat, că raportul puterii militare nu s'a schimbat, dar' puterile tuturor se usează înzadar. Rusia nu a dat impulsul la progre-sarea înarmărilor, dar' nu poate rezista exem-plului celorlalte state. Ce noroc ar fi pentru toate țările, dacă s'ar cruța jumătate din aceste chel-tueli.

Ministrul rus Witte despre Unguri. În interviul avut de colaboratorul ziarului „Berl. Börs. Courier“, ministrul Witte s'a pronunțat și asupra Ungariei.

„Austria are, Excelență, peste tot o po-litică externă inofensivă“, a zis colaboratorul.

„Austria“, zise dl Witte, „de sigur, des-pre asta sîntem noi convinși. Chestia este, cum stă cu Ungaria. Ungurii au ten-

FOIȚA „TRIBUNEL“

Din robia maghiară.

Imina își reclamă partea ei. Așa m'a luat și pe mine de m'a dus acolo unde toate inimile românești sînt concentrate, la Vaț și la Seghedin.

Mai nainte la Vaț. Cu răsufierea nădu-șită m'am apropiat de zăvoarele care închid aspirațiile unui popor. Un colos de edificiu cu geamuri astupate și străjuit giur împre-giur de poteră înarmată, este prima stațiune. Aici zac de prezent 900 de nefericiți, uci-gași și jefuitori, care își iau răsplată fărădelegilor lor, între dînșii și nefericitul Iasa Tomici, gi-nerele patriotului sârb Miletić, căci a preferat mai bine moartea decât a mai suporta infama-rea nevastei sale. Un portar armat m'eduse printr'un scurt coridor la treptele altui cori-dor din etagiu, de aici bate în sus și apare în capul treptelor alt poteraș, care m'a la și conduce la directorul temnițelor, sau în ter-minologia mai nouă, la hosenstragerul cel mare. Mă present directorului încruntat, acesta mă întreabă de nume, îmi dă biletul de intrare, fără vorbă, și apoi purtat jos tot prin același labirint de coridoare, m'aflu ear-răși afară pe stradă, ușurat de mântuirea din acest locaș al ororilor.

„În stînga la poarta triumfală“ îmi arată portarul. O iau dar' în stînga zăpăcit de cap și cu inima strînsă. La căpătul acestui in-fernal colos de edificiu, coboară o stradă ân-gustă drept spre Dunăre, peste această stradă

în colț găsesc un edificiu scund, partere cu gea-muri albe netransparente și cu o curte mică încu-giurată de un zid mai înalt decât edi-ficiul, în fața căruia drept ironie stă o gi-gantică poartă triumfală, monument ridicat odinioară Mariei Teresiei, când aceasta intrase cu triumf în Vaț. Aceasta este temnița de stat în care sînt tescuiți cei 10 osândiți ai noștri.

În fața temniței se plimbă un poteraș, fi aret biletul, sună apoi din clopoțel și în-tr'un târziu se deschide ușa, în care apare fi-gura inspectorului sau a hosenstragerului celui mic. Acesta fără vorbă îmi cearcă legiti-mația și „passirt“ m'aflu în curtea temniței. O curte de câțiva pași lățime și lungime, în care pe bună cale nici pași nu ți-i poți în-drepta, cu o laviță la un perete, fără vre-o verdeață și ocolită de cel zid înalt, încât ochiul n'are alt razim decât contrastul dintre infinitul cer și îngustul petec de pământ, bă-tut de talpe de martiri, va să zică în sensul strict al cuvîntului între cer și între pămînt.

Edificiul temniței e dublu, despărțit prin coridoare întunecoase. La stînga intrării e sala de primire, un fel de tindă cu o masă lungă de primire și cu câteva scaune. Aici numai au intrare muritorii care își fac vizitele, în odaile osândiților e oprită intrarea. Perso-nalul de serviciu intern îl fac „colegii“ din vecini, niște uci-gași, unul și-a ucis muiera, altul pe deaproapele seu și așa mai departe, căți sînt, atâtea crime capitale reprezentă. În această apăsătoare are să petreacă floarea națiunii române ani de zile, sub poruncile hosenstragerilor mari și mici, care au pretenția

de a fi comănăciți, îndeosebi hosenstragerul cel mare are pretenția să fie „respectuos“ sa-lutat când intră în curte. Venerabilul pă-rinte Cristea și vicepresidentul Pop de Ba-sești, ca să nu mai amintesc poziția și demni-tatea celorlalți, să se scoale și să se închine dumnealui domnului hosenstrager, căci altele urmează pedepsele cu restricțiunile, în sfîrșit un hosenstrager de acestia are putere discre-ționară aici, și nu de aceea e pus dînsul acolo, ca să facă curte comitetului național. Dar' ca să fim drepti, elementul cultural încă e reprezentat în temnița din Vaț — între ser-vitori. Andráș-ul temniței mereu mîngăie da-mele: *Bitte zwischen Gebildeten Leute nimmt man es nicht so und so...* Acest servitor e unicul cavalier în Vaț, *întra et extra muros*.

Pe stradele Vațului dominează popii și măgarii, pas de pas dai de ei, acestia repre-sentă bunacuvîința, căci de cătră ei pot damele române umbra în pace pe stradă. Cu aceste „binecuvîntate“ sînt înceată bunacuvîința. Ceealaltă parte a societății dela om până la dobitoc, e cuprinsă de năbădăi când vede v'r'o damă română pe stradă, o fixează cu ochi be-stiali dacă e singur, dar' unde sînt doi sau trei aruncă observări malițioase, încât biete-le femei se îngrozesc de a eși la stradă.

Și canalia nu se mulțumește cu atîta, mai are și o fîtuică de ziar, în care apoi își dau curs liber bestialității. Așa în numărul ultim sub marca „*Oldak fáták*“, într'un ton murdar descrie Românele din Vaț, că sînt niște păpuși („*pipere bábu*“) infiltrate de ve-ninul modei parisiene, chipuri ale distrugerii omenești, care n'au nimic din vitalitatea „fe-

meilor aduse de Árpád pe bivolițe“ — *ipsi-sima verba*, și bagseamă din talia pilărilor din Vaț.

În altă rubrică se murdărește apoi cu insulta vizitatorilor, mai ales pe preoții ro-mâni îi descrie ca și pe niște tipuri ale stu-pidității.

Va să zică sublima canalie își face ros-tul și peste zăvoarele temniței. Să ne reîn-toarcem însă la temniță.

Aici între ziduri ferecate earăși regăsim acea lume morală, care numai învîsă poate fi, frîntă însă nu. Sînt veseli, mândri de nu-mele ce și-I-au elupat în lupta iubirii lor de neam. Capete ridicate, priviri senine, ei, cei osândiți ne mîngăie. Între ei uiti durerea ce o ai pentru ei, dispar brazdele de pe frunte, ceața ochilor dispare și stai cu gândurile pi-ronite la acel ideal etic al națiunii, care și în temniță își are farmecul seu.

Peste noapte stau închiși, fiecare în odaia sa cu câte două lăcături mari, ear' din afară sub ferestre toată noaptea stă garda sub puști, bag-seamă de frică să nu sboare careva în cer, căci despre altă eșire pe pămînt n'ar pute fi vorbă și fără lăcatele și puștile păzitorilor pentru acel zid înalt. Dimineața la 6 ore se încep apoi sdrăncîniturile ferelor și poruncile hosenstragerilor, slujba, dar' nu dum-nezească, ca și a oamenilor curați, ci a ma-monului, ca și a oamenilor necurați. Se aran-giază odaile și tot omul se pune la masa de lucru, cetește ori scrie, unul la procese, altul la literatură, precum adică fi este meșteșugul de acasă. Domnul Rubin Patifa a făcut foarte frumoase progrese în genealogia neamurilor

din Ungaria; predate mai ales pe ungurie sînt de tot interesante. Dînsul ocupă în temnița resortul interviurilor, trimite-i care de unde puteți interviuuri, cât se poate Ovrei se fie, ca să asculte interesante prelegeri istorice cu care dl Patifa delectează pe vizitatorii sei.

Își dau unii altora cînteca cuvenită în prisosință, părintele Cristea ales de „patriarch“, Domide de archidiacon, dascălii Comșa și Bar-cianu fac pe cantorii, vicepresidentul Pop de Baseci a avansat la rangul de president lu-mesc, și cînteca tot nu pere nici în temniță, numai de împlăgății puterii, de hosenstragerii mari și mici nu se prinde, par'că-i pîr de lup pe ei.

Mîncarea o au pe speșele lor din oraș, o mîncăcă cum o capătă. Aurel Suciu se cam uită în blid ca și în cada cu curechiu după paști, dar' apoi fi dă drumul pe gît în jos, ca dracul muștelor, când e în nevoie, Veliciu își reamintește menagiul studentesc din Beiuș, archidiaconul Domide ride una creț, filosofii filosofează, ear' Patifa cîntă aghioasele și eață hrana cea de toate zilele încă e consumată în tigneala unei specifice temnițe de stat.

După amezai e timpul vieții familiare, și ce platonice vieață familiară. Una căta una vin soțiile osândiților, bat la poarta temniței, intră și apoi se așează în grupe în sala de primire, curte ori coridor, căci în gaurile ce le servesc bărbăților de odăi nu le este per-misă intrarea, și mână în mână, ochi în ochi bărbății cetesc, ear' soțiile cu copiii ascultă. Dar' bat și cele 5 ore și s'a sfîrșit și cu această platonice libertate familiară.

dența de-a maghiarisa tot". Acolo sunt alții de relații.

"Dar" politica externă, Excelență, o face și în Austria împăratul.

"De sigur, știu; dar" și împăratul trebuie să ție seamă de relațiile politice și să se orienteze după ele, precum au dovedit-o chiar experiențele ultimelor luni în Ungaria".

"Excelența Voastră puteți crede, că și Ungaria este ocupată cu greutăți interne și că toată politica monarhiei are conform dorinței tuturor popoarelor, tendințe pacifice".

Atât s'a vorbit despre Ungaria.

Bucuria..... nebunului!

Sînt oameni, care poartă numai numele de om; sînt femei, de care femeile oneste se ferec ca de ciună; dacă ar fi să clasăm presa maghiară, am pune-o cam pe aceeași ordine cu oamenii, care prin faptele lor au perdut ori-ce drept la considerarea semenilor lor și a femeilor perdute.

Hrana de toate zilele a presei maghiare este minciuna, ear' ținta principală a miserabilei sale vieți este scandalul.

Prin scrisorile sale cu ocazia conferinței interparlamentare dela Haaga, presa maghiară s'a întrecut pe ea însăși în a minți și a calumnia.

Foile ungurești nu aduc rapoarte despre cele petrecute la Haaga, căci acolo numai bucurii nu li-s'a făcut. Seriu însă, ca să-și inebunească publicul, rînduri cu următoarele:

"Congresul însă a tocat în cap, pur și simplu, pe Valahi. A trecut la ordinea zilei peste ei, ear' tendinței lor de a seduce lumea a răspuns prin aceea, că membrii conferinței — reprezentanții întregii Europe — s'au declarat că vor sărbători alătura cu noi existența de o mie ania Ungariei, hotărînd ca la 1896 să țină conferință în Budapesta, capitala noastră („Pesti Napló"; nrul dela 8 Sept.)

Toate foile franceze, engleze, italiene, germane etc. etc. aduc informații despre chipul cum s'a respins propunerea înfămurată a lui Pázmándy, singurul Ungur care a participat la conferință, presa maghiară nu știe însă nimic de astea, ea ține una și bună, că Europa s'a declarat că va sărbători mileniul alături cu Ungurii!

Ce caraghioși!

Ce perversi în același timp: dar' chiar presupunînd că conferința ar fi primit invitarea neghioabă ungurească, însemnare-ar oare aceasta, că Europa vine să prăznuască alătura cu fiii lui Árpád și Israil?!

Adecă ce a făcut acest nobil popor, pentru-a Europa să-și sărbaze mileniul?!

Și mai ales de ce Europa s'ar încanta în prezent de Unguri, când din statul lor numai fapte rușinoase se aud?

Ungurilor le trebuie însă cu ori-ce preț mîngăieri, se îmbată ei înșiși pe

Urmează apoi cina și închiderea de peste noapte. Eată un *circulus vitiosus* la care sînt osândiți membrii comitetului național din Vaț pe ani de zile. Acesta este „binele" care oferă temnița din Vaț.

De aici am plecat la Seghedin. Stațiunea primă și aici e directorul, adecă hosen-tragerul cel mare cu reședința în Csillagbörtön, același locaș al oroarei și temnița cea mare din Vaț. Condus printre cete de robi, am ajuns într-o cancelarie, unde trebuia să aștept audiența la hosen-trager. Aici aflai un Ovreu pitulat, care venise să-și facă stagiul pentru duel. Amploiatul ti spunea că are să fie într'un despărțiment cu părintele Lucaci și-l mîngăia, că părintele Lucaci știe ungurește și-l va ține de urt. O începui apoi cu mine la politică, nu era mulțumit cu 5 ani de robie, dînsul i-ar fi dat 15 ani, ori să meargă în sfînta Rusie, și câte bătăranii patriotice toate, cu care m'încurcă într-o discuție politică, care era să-și mîncea visita. Până se petreceau aceste a latere, d-na Rațiu era la directorul după bilet de intrare. Zi de zi d-na Rațiu trebuie să intre în acest locaș al oroarei și să treacă printre șirurile ucigașilor și je-fuitorilor robiți, ca să-și scoată biletul de intrare. În sfîrșit cu biletul de intrare în mînă plec la temnița de stat. În poartă vîd de departe o grupă de robi cu butoaie de apă și tîncugiurați de baionetele păzitorilor, lîngă dînsii o damă îmbrăcată în negru, d-na Rațiu; toți așteptau deschiderea porții. În urma acestei grupe intrai și eu, și în sala de așteptare găsi pe d-na Rațiu.

ei; trimis deci în străinătate pe Pázmándy, ear' acesta se pune și fabrică la știri încât de o săptămână nu mai poți sta de vorbă cu Ungurii, atât ei s'au smintit la cap: își închipue, că Europa s'a și luat deja de brâu și joacă cîșdăsul cu dînsii pe „Disz-tér"-ul din Budapesta...

Că lui Pázmándy i-a reușit tot așa de puțin să alieze pe Europa cu Ungurii, pe cât de mare i-a fost fiasco-ul când cu alianța maghiaro-rusească, — despre asta nu vor să știe șovinistii. Lor le trebuie „Valahi" morți, — cel puțin pe hîrtie, lor le trebuie Ungarie salvată de „minciunile și calumniile Ligei".

Cu câtă bucurie nu publică deci următoarele rînduri ale lui Pázmándy:

„De rușine mai mulți dintre deputații valahi au și plecat de aici, așa că n'au rămas decât cinci..."

„Furtuna a trecut deci peste capul nostru!"

„Vă raportează cu toată plăcerea despre acest fericit eveniment".

„Fericitul eveniment" — că au plecat dela Haaga „deputații valahi", care nici n'au fost pe acolo — s'a întemplat la 4 Septemvrie, căci aceasta e data epistolei lui Pázmándy.

De atunci n'a mai scris nimic.

Foile ungurești continuă însă a scrie, tot pe baza raportului despre „fericitul eveniment", că „Valahii au fost bătuti", ear' nobila viță a lui Árpád, altoită cu vlăstar din marele neam al lui Israil a reputat o victorie, încât să nimicească Europa!...

Fericiți cei săraci cu duhul!

Spicuri din foile maghiare.

Neputînd a combate cu alte arme puternice loviturile ale dlui V. A. Urechia, presa maghiară s'a apucat de chestii familiare, vînd ca pe acest teren să-l ponească pe venerabilul președinte al Ligei.

Astfel „Pesti Napló" dela 11 Septemvrie publică, probabil din condeiul Ovreiului Hans Kraus o scrisoare, de un cuprins pe care numai mîna unui Ovreu miserabil l'a putut așterne pentru tipar.

La asemeni ticăloșii s'ar răspunde cel mult cu o păreche de palme, aplicate — în mînuși — pe obrazii neobrăzătorului Jidan.

Ca să-și bată joc de România, „Erdélyi Híradó" dela 11 Septemvrie scrie:

„Cât de bine se simțesc Turcii sub jugul valah, arată și faptul, că ei fac ca Stul Petru, care se știe că i-a părăsit, în vremea lui (astă-i spirit unguresc! Red. „Trib.") pe Valahi; așa și Turcii: emigrează cu grămada din Dobrogea".

Se vede, că cei dela „Erdélyi Híradó" n'au cetit pe „Kolozsvár" dela 10 c., unde se arată, că Sécuii emigrează cu grămada în România, așa că nu-i chip a-i reține. Astfel în anul 1892 au emigrat nu mai puțin decît 42.525.

Ei, dacă e așa vieață fericită în statul ungar, ear' în România „guvernul desnaționalizează cu foc și fer", de ce emigrează Sécuii în continuu?

În scurtă vreme m'î convînsi despre o rafinerie de maltratare, separarea și șicanele împreunate cu ea, ordonat direct dela ministru peste prescripțiunile legii, dispoziții draconice ad personam făcute.

Mai nainte m'î s'a adus părintele Lucaci. Aceeași privire fermecătoare, același vers pătrunzător răsună de pe buzele sale, în sfîrșit lumina tot lumină revarsă și în adîncul temniței. Îl observă că schioapătă. Ce e? îl întrebai. Ischias. Dar' se vorbim, se vorbim de cele din lume, și am fi vorbit multe, multe, dacă nu venia abia după un sfert de cîas un hosen-trager de cei mici să ne despărță, să-l iee și să-l ducă afară cu sila. Imediat se deschide apoi ușa de nou și eată în ușă venerabila figură a președintelui nostru Dr. Ioan Rațiu, precum ti zic ziarele maghiare, bag-seamă ca să înțeleagă Hofburgul din Viena, domnitorul neincoronat al Ardealului. Într'adevăr figură maiestatică, suferă soarta poporului seu cu o uimitoare liniște sufletească. Cei 66 ani ai sei simt maltratarea corpului, însă inima e tot cea tare, tot cea înaltă. Abia se împlinește și aici sfertul de oră și parcalabul bate de nou la ușă, îl duce și pe dl Rațiu și aduce pe dl Coroianu, neînfrînt și aici. M'am pus pe mîngăieri cu dl Coroianu. Aveți cel puțin prospect în afară, ti zisei, aceea ce cei din Vaț nu au, și dînsul îmi arată csillagbörtönul, atîta e tot, pot vedea zidurile înfiorătoare ale temniței ordinare dacă au poftă. Ca totuși să le afiu ceva avantajii urmaii: „Sînteți în etagiu, aveți cel puțin aer direct, vă mai bate vîntul". „Da", răspunde dl Coroianu, „vîntul cu fumul

„Egyetértés" dela 11 Septemvrie scrie un articol foarte îndurerat. Închipuiți-vă na-căz: abia s'a terminat congresul, și mai multe foi din Viena scriu, că congresul din Budapesta n'a avut nici un rezultat.

Vă să zică biata capitală a Ungariei s'a băgat în datorii de geaba.

„Nemzeti Újság" de ieri spunea, că s'a cheltuit atîta, că n'a rămas din ce să se plătească leafa învățătorilor.

Frumos lucru!

Monument lui Iancu.

„Foia Poporului" în numărul seu 33 apărut Sâmbătă continuă publicarea incurgerilor pentru Monumentul lui Iancu.

Publică anume, că on. Doamnă Natalia Halic n. Bogdan din Lipova a pregătit un număr mai mare de coarde naționale de purtat pe piept cu inscripția: „Totul pentru Națiune!" pe care le-a pus în vânzare destinînd venitul curat pentru fondul Iancu. Ajutor la vindere i-a dat: D-șoara Antonella Roșescu din Pecica, dl Romul Carabaș din Timișoara și dl Grigoriu Micula din Lipova. Din vânzare a încurs venit curat de: 41 fl. 40 cr., care s'au trimis destinațiunii.

Se comunică mai departe frumosul fapt, că dl Dumitru Banciu, farmacist în Seliște din privilegiu răposării neuitatei sale cumnate Ana Banciu n. Bloțiu, în loc de cunună peritoare pe mormîntul cumnatei sale a vîrsat prețul cununei, suma de 3 fl., în fondul pentru monumentul neperitor al lui Avram Iancu.

Aflăm apoi publicate:

Lista din Baia-de-Criș cu suma de 25 fl. 95 cr. trimisă de dl Ioan Roșca.

Lista din Seliște trimisă de dnii Constantin Pavel și N. C. Steflea, cu 16 fl. 20 cr.

Lista din Mehadia cu suma de 14 fl. 30 cr. venită dela dl Nicolae Tepeanu Codrean.

Lista din Deva cu suma de 10 fl. adunați dela învățătorii ce fuseseră la cursul de limba maghiară, prin dnii Ioanichiu Olariu și Nicolau Russu (inv. în Zam.)

Lista din Secuieu cu 9 fl. 35 cr. trimisă de dl Crăciun Pînican.

Lista din Ocolușul-mare trimisă de dl Ioan Muntean cu suma de 9 fl. 18 cr.

Lista din Terețel cu 7 fl. 63 cr. adunați prin domnul Avram Zaharie, învățător.

Lista din Cornățel cu 3 fl. 3 cr. adunați de dl Vasile Ioan Mihai.

din două hornuri mari de fabrici din împregiurime". Și aici m'întrepuie parcalabul când aș mai povesti. Vin apoi la rîndul lor mîneței, dl Roman și Petrovici, rîzînd că și tînetele, și apucînd vorba unul dela altul, ca să întrebe și spună acele ce-i preocupă. M'î duseră la fereastră, îmi arătau cum își fac plimbările de prin temniță. Se împlinește însă sfertul și eu o terminai cu toți.

Altecum precum tot satul își are Jidovul seu, așa și fiecare despărțiment își are pe al seu Jidov, al dlui Coroianu e blînd, dl Lucaci numai ce își căpăta în acea zi unul, după semne încă blînd. Domnul Rațiu încă are unul, care s'ar da după pîr, dar' îl tero-rizează, al treilea prizonier, un furibund dela care de cînd e acolo nime n'a auzit vorbă cinstită decît injurături ungurești, dar' acum e pace și în despărțimentul dlui Rațiu. Pacea s'a făcut așa, că Ovreu a salutată odată pe domnișoarele Rațiu, la ce furibundul a atacat pe Ovreu complasant, și de atunci stau amîndoi închiși ca și într'un bîrlag, ear' dl Rațiu are tîgna de cătră bălăcîriturile lor. Și încă ceva, dl Coroianu anume i-s'a închinat furibundului de sănătate dacă nu dă pace dlui Rațiu.

Așa se face dimineată și noapte în temnița din Seghedin, conducătorii poporului românesc stau ca și lei în chetreț ziua și noaptea.

Aceasta este crucea patimilor ce au să o supoarte umerii sîngerai ai martirilor noștri, prinosul mîntuirii neamului românesc.

Amicul.

Lista din Fureșoara cu 1 fl. 75 cr. trimisă de dl Cleșu Adam.

Suma întreagă adunată până acum:

905 fl. 45 cr. și 203 lei 50 bani.

Subscris: Tit Liviu Albini,
dător de seamă.

CRONICĂ

✓ Jules Simon și Românii. După-cum sîntem informați, cunoscutul savant Jules Simon, imediat după-ce a primit „Voci latine" a trimis o scrisoare mai lungă dlui V. A. Urechia, în care îi mulțumește pentru acest album admirabil și-și exprimă de nou simpatia sa față cu poporul român asuprit. Face urări călduroase pentru dezvoltarea națională și pentru independența mult asupritului popor român. Scrisoarea se va publica mai tîrziu, când se vor publica și altele de acest fel.

✓ Dl Morfill, cunoscutul filo-român din Oxford, primind diploma de membru onor al Ligei culturale române, a trimis președintelui Ligei o scrisoare plină de simpatie pentru cauza Românilor ardeleni. Dl Morfill promite în această scrisoare a sa, că își va face datoria de membru cu toată dragostea și căldura ce i-o dă o cauză sfîntă și umanitară.

La gimnasiul superior din Blaj, scrie „Unirea", s'a început anul școlastic în 4 a l. c. cu invocarea Spiritului Sfînt și celebrarea sfîntei liturgii din partea corpului profesoral, fiind de față în biserică catedrală întreagă tinerimea gimnasială. Fîndcă în ultimele zile ale lunii trecute nu era așa mare concursul de studenți ca în alți ani, era temere, că ne va scăde numărul școlărilor. Cu bucurie însă trebuie să constatăm, că cu atât a fost mai mare concursul în zilele următoare, așa că în acest an școlastic gimnasiul Blajului este mai împoporat decît ori-cînd altă-dată. În anul trecut s'au înscris la gimnasiu 493 școlari și au fost două clase (I. și II.) paralele, pe cînd în anul acesta numărul celor înscrisi se urcă la 522 și sînt trei clase (I. II. și III.) paralele. Constatînd faptul îmbucurător, că la gimnasiul nostru din an în an crește numărul studenților, nu putem să nu ne exprimăm îngrîjierea serioasă cu privire la împregiurarea, că la cele mai multe gimnasii din patrie, unde studenții români formau majoritatea preumipitoare ori minoritate însemnată, numărul lor a scăzut de tot tare în anii din urmă.

Ecou. Nu e vorba despre romanticul ecou dela Mont-Cenis, nici despre ecoul multo-silab dela Tihány, ci despre încântătorul ecou, care l'au aflat cuvintele dragălașe ale tînerului Epaminonda Lucaci în fragedele inimii ale foștilor lui conșcolari născuđeni. Eată epistola ce a căpătat-o mai zilele acestea Epaminonda dela foștii lui colegi: Mocod, în 22 August st. v. 1894. Iubite prietene Epaminonda! Scumpul nostru Lucaefer! Cu mare bucurie am cetit în nrul 174 al „Tribunei" din a. c. epistola Ta scrisă martirilor români, prin care toți Românilor eu simț bun, dar' în special foștilor tîi conșcolari ni-ai causat o adevărată zi de sărbătoare. Ni-ai arătat în colorii verzi și vii dragostea ce o ai față cu mama noastră comună, față cu neamul nostru, dîndu-ne tot-odată exemplu demn de imitat. Sîntem și noi de părerea ta, pentru-că azi ca nici-odată se vîd Românii uniți în cugete, uniți în simțiri; azi tot Românul „dela Tisa pînă la mare și din Carpați pînă în Pînd" — cum zice poetul, — e înfăcîrat de aceleași simțămînte, e condus de aceleași idei. Azi, cînd avem în fruntea noastră bărbați conștii de sine și de chemarea lor, precum e scumpul nostru Dr. V. Lucaci, mult iubitul tîu pîrinte, iubitul nostru președinte Dr. I. Rațiu etc., nu mai poate fi vorba de șovăire, și care ar șovăi încă și astăzi, acela nu e Român; nu zică că e Român. Noi contemporanii, dar' în special foștii tîi conșcolari primim cu drag și cu mîndrie astăzi spre tine, avem în tine un model de imitat. Te așteptăm cu drag, ca astfel avîndu-te în mijlocul nostru, să ne putem grupa pe lîngă tine, ca tot atîția planete pe lîngă un „soare" binefăcător. Înainte deci cu curaj și abnegațiune pe cariera-tîi sublimă și cu flori sîmănate, pentru-că și noi, cei de pe lîngă camin cu sufletul și cu inima ne aflăm la tine. Inspiră cînt de mult aer din liberalul stat, în care te afli, ca reîntorcîndu-te apoi la timpul potrivit, să poți alunga borile necurate din atmosfera grea a patriei tale apăsate, prin resfiru-tîi dulce. Cercetează columna lui Traian și celelalte opuri de îmbărbătare ale strămoșilor romani, ce le ai în apropierea ta, ca apoi reîntorcîndu-te cu lauri și inspirat de virtuțile strămoșilor, să poți vesti Traianizilor „Primăvara libertății", ce cu toții așa de mult o dorim. Foștii tîi colegi dela poalele Ciblașului îți trimitem cele mai calde felicitări pentru nobilele-tîi simțămînte și te asigurăm de sincera noastră dragoste. Îți urăm succesele cele mai strălucite și reîntoarcere sănătoasă. În numele foștilor tîi conșcolari născuđeni: Ioan Iulian Ifene.

✓ O întrebare. Din Munții-Apuseni cu data de 10 Sept. n. a. c. ni-se cere să publicăm următoarele: „A existat mai nainte aici în Munții-Apuseni, o mare reuniune învățăto-rească: „Reuniunea învățătorilor români gr-or. din districtul Abrudului, archidieceasa Transilvaniei". Ei aparțineau învățătorii celor trei tracturi protopresbiterale: Abrud, Cămpeni și Ofenbaia. Corpul didactic se afirma atît în adunările generale ale despărțimîntelor, cît și mai ales în adunările districtuale, la care participau mai toți învățătorii. De un timp încoace nu se mai aude nimic, nu se mai face nimic. Învățătorii noștri nu se mai afirmă

în corporațiune, nu mai emulează între sine, trăiesc răsleți, pare-că n'ar fi ei unul din primii factori în viața poporului nostru. Ei sînt în tot locul și totuși nicăiri nu se cultivă în deajuns simțul de solidaritate între ei. Noi considerăm aceasta de un mare rău, din toate punctele de vedere, de aceea ne permitem să ne adresăm celor puși în fruntea acestei instituțiuni prea modeste întrebare, că unde stă moara împedecată? Mai e speranță? ori avem să ne pregătim pentru prohodul cel mare, pe psaltibie, cînd ear' o să sune clopotul cel mare a jale și a pustiu... Dacius.

✓ Tovărășia agricolă din Sebeșul-săseșe și-a procurat în vara aceasta — precum ni-se scrie din Sebeș, o mașină de îmblătit grâu dela firma Hoffherr și Schrantz din Budapesta cu prețul de 4000 fl. v. a. Prețul s'a silit deodată din un împrumut contras de membrii tovărășiei (15 la număr). Grăul îmblătit se alege în trei părți și anume într-o parte cel mai frumos și mai mare în boane, în alta cel mijlociu și în a treia cel slab. Cei-ce folosesc mașina, purtînd to-vărășia toate speșele, plătesc pentru grâu frumos 10%, pentru grâu mestecat 11%, pentru sêcară 12% și pentru ovîș 13%, ear' cînd particularii poartă speșele cu îmblătutul solvesc 5—6% din grăul îmblătit. Deși mai există 2—3 asemenea mașini în S-Sebeș, tovărășia a realizat în vara aceasta peste 1000 ferdele grâu cîștig curat. Se speră, că în 3—4 ani tovărășia va depune datoria de 4000 fl., cînd apoi cîștigul ce va aduce mașina se va împărți între tovarăși. Ar fi de dorit ca și celelalte „tovărășii agricole române să urmeze exemplului servit de tovarășia din Sebeșul-săseșe.

✓ Peregrinagiu la Maria-Poci. „Unirea" scrie: Precum cetim în „M. Allam", la sêrbătorearea „Adormirii Maicei Domnului" au ceretat mînaștirea gr-cat. dela Maria-Poci cam 200.000 de persoane de naționalitate rumană, română și maghiară. Cu această ocaziune au fost acolo 110 preoți. „M. Allam" vîzînd acest mare concurs de popor întreabă: cî oare nu ar fi cu scop a se ține un congres gr-catholic în contra proiectelor liberale? „Unirea" agreează.

✓ Legea pentru asilele de copii voește domnul ministru de culte să o execute. Spre scopul acesta a dat o ordinațiune, prin care provoacă comitetele administrative ca să examineze conspectele pruncilor obligați a cerceta asilele de copii, și acolo, unde se află cel puțin 40 de atari prunci, comitetul să anunțe și urgiteze obligațiunea de a se înființa asile.

✓ Regularea Oltului. După-cum se știe, secțiunea inginerilor hotarnici din ministerul de agricultură ungar a fost însărcinată cu elaborarea unui plan pentru regularea Oltului. Comisiunea și-a terminat lucrările și planul e aprobat deja de ministerul de agricultură. Cea mai importantă parte a planului e regularea distanței dintre Făgăraș și Turnu-roșu. Conform planului, valea rîului regulată va trece în o înălțime de 352 metri de pe teritoriul ungar pe cel român.

✓ Nenorocire. Ni-se scrie din Chimi-telnic: Joi în 6 a l. c. după amezii la 2 ore un june ca de 25 ani cu numele George Baboș oferindu-se să bage în mașina de foc ce îmblăția la curtea de aci, umblînd pe podul mașinei cu neprecauțiune a alunecat și picînd în doba mașinei, un picior i-l-a frînt și prefăcut în bucățele, în urma căreia după crîncene dureri de vre-o câteva minute a murit.

✓ Apponyi, Wekerle și Tisza. O depese din Pojon anunță, că într-o conferință intimă, ținută de curînd acolo, s'a discutat propunerea lui Apponyi, că cu privilegiu adunării de constituire a partidului va ține un discurs mai lung, în care va răspunde la discursurile lui Wekerle și Tisza. Această propunere nu a fost spîrginită de toți cei prezenți.

✓ Isprăvile lui Óváry. Colunniile și minciunile sfruntate, pe care le debitează Óváry prin Italia, scrie „Dreptatea", au scandalizat pe toți oamenii serioși, care cunosc cît de puțin chestiunea română. Folosindu-se de vacanța ziaristilor mai serioși se adresează raportorilor dela ziare și buimăcîndu-i cu cele mai mari inexactități își face datoria de simbrîș al guvernului maghiar. Amicii noștri Fava și Eduardo Calenda, care cunosc bine drepturile ce ne compet, vor demasca în curînd toate șiretenia și malversafiunea dușmanilor. A ne tăgădui originea noastră latină, a se lăuda că Maghiarii ni-au făcut mii de școale și că România datorează lor cultura ce o are este culmea nerușinării și obrăzniciei ungurești.

✓ Dela universitatea din Iudapales-tina. La universitatea din Budapesta au fost numiți anul acesta primii Ovrei ca profesori și anume: Dr. Ignaz Goldzieher, pentru limbile orientale, și Dr. Gustav Schvartz, pentru dreptul roman. Înregistrînd această știre „Vaterland" din Viena zice: Astfel se respectă așezămîntele catolice! Dacă același lucru s'ar întempla bună-oră cu vr'un așezămînt Wahrmann sau Brody al comunei israelite din Budapesta, cum ar striga presa oarească de răpire și violență și ar cere intervenția Europei întregi.

✓ Jidanii se voinicesc. Redactorul ziarului „Brassó" este Ovreu și îl cheamă Ignatius Weiss. Se vede că el a cerut fișpanul din Brașov vre-un favor pentru ziarul „Brassó" și în aceea convorbire fișpanul l'a ofensat cu vre-o vorbă grea, așa reese din „Pester Lloyd". Weiss l'a provocat la duel, ear' Maurer a refuzat cu privire la situația sa de fișpan.

Demografia bătăuți. Cetim în „Dreptatea”: Excursiunea de ieri a membrilor congresului igienic și demografic s'a terminat cu un mic (!) scandal. O companie de vreo 15 membri, care din bunăvoință stăpânului mai năpădășă în pinia de vinuri a lui Dietz — a căpătat poftă să viziteze fabrica Törley, unde tocmai erau în excursiune alți membri de al congresului. Ajungând la poartă au cerut intrare, dar în fața scutului, ba personalul de serviciu după puțină schimbare de vorbe, nu se știe la a cui poruncă, s'a repezit pe congresiști și i-au bătut, mai ales pe un oaspe rusesc l-au bătut cum se cade („ugyan-csak alaposan elverték”). Oaspeții ofensai s'au depărtat foarte indignați și pe cale către casă pe propeller nici nu au vorbit despre altceva afară de acest incident penibil. Afacerea — după cum s'ntem informați — va avea urmări.

Dr. Kronawetter în Oedenburg. Înviat de reuniunea industriștilor, cunoscutul deputat austriac Dr. Kronawetter a sosit la 8 c. dimineața în Oedenburg, unde a ținut un interesant discurs înaintea unei adunări compuse mai ales din lucrători. Oratorul descrie mai întâi poporul în luptele sale pentru existență. Între altele zise, că deși clasa domitoare e cu mult mai mică decât cea supusă, poporul e totuși scutit în drepturile sale. Pretutindena rasa domitoare se provoacă la drepturile sale pozitive, înartulate. Acest drept s'a născut însă prin forță fizică, e egoismul înrădăcinat în ființa omului. Dela marea revoluțiune franceză încocoare, care a proclamat egală îndreptățire a tuturor oamenilor, s'a făcut mai mult ca mai năpădășă într-o milie de ani. Astfel de prelegeri ar trebui să li-se țină mai des Maghiarilor!

Un Poenar împușcat de finanți. Duminecă în 26 August n. a. c. s'a făcut la primăria comunei Poiana arătarea, că ciobanul Ioan Stanciu de aici ar fi împușcat în muntele „Larga” pe teritoriu român de o patrolă de finanți de Sămbăta dimineața 25 August. Primăria comunală îndată a făcut arătarea cuvenită judecătoriei cercuale din Mercurea, ear' aceasta procuratură de stat în Sibiu. În urma acestora Joi în 30 August a sosit în Poiana procurorul de stat din Sibiu cu medicul tribunalului, subiecle cercual din Mercurea cu medicul cercual și au eșit la fața locului, unde transportând cadavrul lui Ioan Stanciu pe teritoriul nostru, au făcut obducțiunea și au constatat următoarele: Ioan Stanciu și un băiat au mers cu oile la pășune pe un picior al muntelui Larga până într'un rîuleț, care formează granița între Austro-Ungaria și România, unde s'a întâlnit cu finanții Matuschek și Szabo, aici au vorbit unii cu alții prietenește și după aceea finanții s'au depărtat. Cugetând Ioan Stanciu, că finanții s'au depărtat, a voit a prinde pești. În primul moment al pescuirii sale fu provocat să stea și îndată se auzi descărcarea puștii și Ioan Stanciu la câțiva metri — pe teritoriul român — cade mort lovit în spata dreaptă de glonțul finanțului, care glonț a trecut prin piept, gâtie și falca stângă. Acești doi finanți erau la sosirea comisiei arestați în Piatra-albă, și deși era constatat că această patulă a împușcat pe Ioan Stanciu, totuși ei puneau vina unul pe altul. Escortați fiind la Poiana în casarmă finanților, a succes apoi dlui comisar de finanți din Sebeș, Stoloșescu ca erua pe adevărul criminal în persoana finanțului Szabo. Ambii s'nt acum escortați și predați judecătoriei din Mercurea, care credem că face tot ce e de lipsă, ca acel miserabil să fie pedepsit cum se cuvine, căci la din contră bieții noștri oieri s'nt expuși de a fi împușcați când le plesnește finanților și gendarmlor în cap. Abstrăgînd delă împiegurarea că pentru pescuit finanțul nu a avut drept să împușcă după mortul, fapta este cu atât mai gravă, cu cât l'a împușcat pe teritoriu român și fără de a face imediat raport comandantului stațiunii de finanți din Piatra-Albă despre întemplant, din care cauză credem, că a cugetat, că fiind aflat mort, lumea va cugeta că e împușcat de grănițieri români. Toate aceste împiegurări ne îndeamnă a conchide, că a fost împușcat cu intențiune și fără de nici o vină. Purtarea finanților față cu oamenii noștri mărținare dovedește pe deplin numai ură de rasă, fiind ei tot cam Maghiari, și aceasta este cauza, de biețu cioban a căzut jertfă acestei infernale ure. Întrucât justiția va purede corect și cu strictețe cuvenită ne vom convinge în decursul cercetării, care acum este în curs.

Păduri în flăcări. O depeșă din Orșova vestește, că în pădurile de prin părțile acelea au izbucnit mari incendii, care au mistuit mai multe sute jugere de pădure, pricinuind mari pagube.

Banditism literar. Domnul Theodor Alexi ne trimite fascicula I. din romanul *Notarul și Banditul*. Este romanul *A fală jegyője* de Eötvös! Titlul dlui Alexi este un excitant pentru nenorociți ce crede că-i vor ceta baiojocirea cea pusă pe Eötvös: Prezenta traducere, zice dmsul, este o fidelă reproducere a originalului, cât în fondul scrierii, ear' cât despre formă am crezut a ține cont de gustul cetitorilor de azi, care nu poate fi cel de acum cincizeci de ani, și astfel am făcut unele schimbări, consistînd mai cu seamă în restricțiunea unor părți, care ne părea a întârzia prea mult și preia fără scop mersul repede al istoriei. Aceste schimbări s'nt de formă! Pe cine vrea T. A. să-l înșele? Și mai departe: „Ear' acum când apelez la indulgența cetitorilor, am în vedere numai prelucrarea mea și nici-decum originalul, care este un cap de operă în felul său”. Pentru a convinge ce-i această prelucrare recomandăm recitarea începutului acestui roman în Eötvös și apoi cetirea începutului lui Alexi, care zice:

Poc!
„Valeo!”
Poc!
„Săriți pe el! nu-l lăsați!”
Era o privesc în înfiorătoare.
Un om cu sîcurea ridicată fugia... etc.
Nu sîntem nici de părerea ce dl T. Alexi o expune în prospect, zicînd: „În adevăr, este o greșală din parte-ne dacă trecem cu indiferență peste produsele literare ale Maghiarilor, mai cu seamă când ele ne pun în stare a-i cunoaște până în adîncul inimii lor, ceea ce este cazul cu — „Notarul și Banditul”.

— Noi nu avem lipsă de prelucrări dlui Alexi, ca să cunoaștem pe Ungurii, care nu sînt, durere, prin Africa și Asia, ci ti cunoaștem destul de bine, mai ales din volnicile din urmă. Prin urmare motivul, la care speră Alexi că va reuși specula sa, e fals. Credem că acestui domn trebuie să i-se închidă toate potecile de a mai intra în bibliotecile noastre. Recomandăm propaganda în contra acestor fel de „prelucrări”.

Felicitare dlui V. A. Urechia. Din Bêrlad a fost adresată dlui V. A. Urechia, vicepreședintele congresului interparlamentar întrunit la Haag, următoarea depeșă de felicitare:

Dlul Vasile Urechia,

vicepreședinte al congresului interparlamentar.

Haaga.

Cetățenii bêrlădeni, adînc mișcați de cuvintele rostite în congres, salută pe neobositul și demn luptător al cauzei neamului românesc, felicitînd congresul pentru distinsa onoare ce vi-s'a făcut. L. Costin, Str. Belloescu, St. Neagoe, P. Ghenciu, Dr. G. V. Danu, C. Armașu, Gr. Mateescu, căp. A. Proftiu, Orza, Dr. G. Onisior, G. Vidra, Iancu Costandache, L. Bistrițianu, I. Vasiliu, Chiricică, P. Cam-bureanu, Marcel, Boroda, Măndrescu, D. Mi-ronescu, I. Lupu, căp. I. Emanoil, N. Dimitriu, G. Cațafani, I. Negruzz.

Expoziția cooperatorilor români. O depeșă din București anunță cu data de 10 Septembrie n. a. c. principiile moștenitor Ferdi-nand a sosit în acea zi delă Sinaia în capi-tală și a deschis expoziția cooperatorilor ro-mâni. În răspunsul său la alocuțiunea preșe-dintelui expoziției, principele a lăudat năuvin-

țele și progresul industriei. Publicul present la acest act a făcut grandioase ovațiuni prin-cipului.

„Gazeta Bucovinei”, al cărei vechi număr confiscat cuprindea o dare de seamă asupra „*Vocilor Latine*”, publică în nrul 67 decisiunea tribunalului relativă la confiscare. Ea este subscrisă de romano-fagul ruteninăr Winnicki și spune — că articolul pleda pentru crearea Daco-României. — Nu știm cine a pus la cale confiscarea: guvernul sau pro-curatorul; în ori-ce cas rămănem uimiți că se crede că chiar și așa ceva se fie — ar pute fi cu efect în Bucovina.

Crăcănați pe „cracă verde”... „Ga-zeta Bucovinei” scrie: Ce ne surprinde însă, este că chiar între oamenii noștri se află unii, care, nu putem pricepe de fel cauza, sau că lucră contra întreprinderilor, sau că se arată cu totul apatici, pe buze însă au tot-deauna cuvîntul: „totul pentru binele na-țiunii”. Dacă stai cu astfel de oameni la vorbă, ai crede că nu este întreprindere din care ei s'nt nu facă parte și s'nt nu aibă și puterile lor la mijloc. În curînd te convingi de vor-bele goale, și te încredințezi că ei numai cu gura, nu însă și cu fapta lucră. Și așadar cum s'nt ajungi la ținta la care năuști? Cum s'nt lucră pentru binele poporului dacă chiar unii dintre acei care după chemarea lor stau în zilnic contact cu poporul — nu reflectăm la acei rătăciți, care, ascunși între patru zi-duri și de lumina zilei, subminează toate și seamănă discordie — nu lucră mai nimic, ba pun pedeci și nu se sfiesc a discredita pe acei care conști de chemarea lor lucră pe cât pot. Dacă treburile vor merge așa, noi nu vom ajunge nici-odată „pe o cracă verde”. — Ce-i „cracă verde” de care vor-bește „Gazeta Bucovinei” în pasagiul citat nu știm; trebuie să fie un nemțism nepriceput de Român. Dar' știm alta. Articolul din care am luat acest pasagiul vrea să zică: noi cei delă „Gazeta Bucovinei” sîntem singurii Ca-toni și — avem dușmani chiar între noi. Aveți, știm noi, prieteni care vă dojenesc, că voesc să spargă metoda de a face o gască politică, de care țeara nu știe nimic, și alta pentru țară. Acuse neconcretizate, fără numire de fapte și nume nu-i stau bine colegei noastre delă Cernăuți. Să concretizeze dacă voește lămuriri.

Păduri în flăcări. O depeșă din Orșova vestește, că în pădurile de prin părțile acelea au izbucnit mari incendii, care au mistuit mai multe sute jugere de pădure, pricinuind mari pagube.

Banditism literar. Domnul Theodor Alexi ne trimite fascicula I. din romanul *Notarul și Banditul*. Este romanul *A fală jegyője* de Eötvös! Titlul dlui Alexi este un excitant pentru nenorociți ce crede că-i vor ceta baiojocirea cea pusă pe Eötvös: Prezenta traducere, zice dmsul, este o fidelă reproducere a originalului, cât în fondul scrierii, ear' cât despre formă am crezut a ține cont de gustul cetitorilor de azi, care nu poate fi cel de acum cincizeci de ani, și astfel am făcut unele schimbări, consistînd mai cu seamă în restricțiunea unor părți, care ne părea a întârzia prea mult și preia fără scop mersul repede al istoriei. Aceste schimbări s'nt de formă! Pe cine vrea T. A. să-l înșele? Și mai departe: „Ear' acum când apelez la indulgența cetitorilor, am în vedere numai prelucrarea mea și nici-decum originalul, care este un cap de operă în felul său”. Pentru a convinge ce-i această prelucrare recomandăm recitarea începutului acestui roman în Eötvös și apoi cetirea începutului lui Alexi, care zice:

Poc!
„Valeo!”
Poc!
„Săriți pe el! nu-l lăsați!”
Era o privesc în înfiorătoare.
Un om cu sîcurea ridicată fugia... etc.
Nu sîntem nici de părerea ce dl T. Alexi o expune în prospect, zicînd: „În adevăr, este o greșală din parte-ne dacă trecem cu indiferență peste produsele literare ale Maghiarilor, mai cu seamă când ele ne pun în stare a-i cunoaște până în adîncul inimii lor, ceea ce este cazul cu — „Notarul și Banditul”.

— Noi nu avem lipsă de prelucrări dlui Alexi, ca să cunoaștem pe Ungurii, care nu sînt, durere, prin Africa și Asia, ci ti cunoaștem destul de bine, mai ales din volnicile din urmă. Prin urmare motivul, la care speră Alexi că va reuși specula sa, e fals. Credem că acestui domn trebuie să i-se închidă toate potecile de a mai intra în bibliotecile noastre. Recomandăm propaganda în contra acestor fel de „prelucrări”.

Felicitare dlui V. A. Urechia. Din Bêrlad a fost adresată dlui V. A. Urechia, vicepreședintele congresului interparlamentar întrunit la Haag, următoarea depeșă de felicitare:

Dlul Vasile Urechia,

vicepreședinte al congresului interparlamentar.

Haaga.

Cetățenii bêrlădeni, adînc mișcați de cuvintele rostite în congres, salută pe neobositul și demn luptător al cauzei neamului românesc, felicitînd congresul pentru distinsa onoare ce vi-s'a făcut. L. Costin, Str. Belloescu, St. Neagoe, P. Ghenciu, Dr. G. V. Danu, C. Armașu, Gr. Mateescu, căp. A. Proftiu, Orza, Dr. G. Onisior, G. Vidra, Iancu Costandache, L. Bistrițianu, I. Vasiliu, Chiricică, P. Cam-bureanu, Marcel, Boroda, Măndrescu, D. Mi-ronescu, I. Lupu, căp. I. Emanoil, N. Dimitriu, G. Cațafani, I. Negruzz.

Expoziția cooperatorilor români. O depeșă din București anunță cu data de 10 Septembrie n. a. c. principiile moștenitor Ferdi-nand a sosit în acea zi delă Sinaia în capi-tală și a deschis expoziția cooperatorilor ro-mâni. În răspunsul său la alocuțiunea preșe-dintelui expoziției, principele a lăudat năuvin-

țele și progresul industriei. Publicul present la acest act a făcut grandioase ovațiuni prin-cipului.

„Gazeta Bucovinei”, al cărei vechi număr confiscat cuprindea o dare de seamă asupra „*Vocilor Latine*”, publică în nrul 67 decisiunea tribunalului relativă la confiscare. Ea este subscrisă de romano-fagul ruteninăr Winnicki și spune — că articolul pleda pentru crearea Daco-României. — Nu știm cine a pus la cale confiscarea: guvernul sau pro-curatorul; în ori-ce cas rămănem uimiți că se crede că chiar și așa ceva se fie — ar pute fi cu efect în Bucovina.

Crăcănați pe „cracă verde”... „Ga-zeta Bucovinei” scrie: Ce ne surprinde însă, este că chiar între oamenii noștri se află unii, care, nu putem pricepe de fel cauza, sau că lucră contra întreprinderilor, sau că se arată cu totul apatici, pe buze însă au tot-deauna cuvîntul: „totul pentru binele na-țiunii”. Dacă stai cu astfel de oameni la vorbă, ai crede că nu este întreprindere din care ei s'nt nu facă parte și s'nt nu aibă și puterile lor la mijloc. În curînd te convingi de vor-bele goale, și te încredințezi că ei numai cu gura, nu însă și cu fapta lucră. Și așadar cum s'nt ajungi la ținta la care năuști? Cum s'nt lucră pentru binele poporului dacă chiar unii dintre acei care după chemarea lor stau în zilnic contact cu poporul — nu reflectăm la acei rătăciți, care, ascunși între patru zi-duri și de lumina zilei, subminează toate și seamănă discordie — nu lucră mai nimic, ba pun pedeci și nu se sfiesc a discredita pe acei care conști de chemarea lor lucră pe cât pot. Dacă treburile vor merge așa, noi nu vom ajunge nici-odată „pe o cracă verde”. — Ce-i „cracă verde” de care vor-bește „Gazeta Bucovinei” în pasagiul citat nu știm; trebuie să fie un nemțism nepriceput de Român. Dar' știm alta. Articolul din care am luat acest pasagiul vrea să zică: noi cei delă „Gazeta Bucovinei” sîntem singurii Ca-toni și — avem dușmani chiar între noi. Aveți, știm noi, prieteni care vă dojenesc, că voesc să spargă metoda de a face o gască politică, de care țeara nu știe nimic, și alta pentru țară. Acuse neconcretizate, fără numire de fapte și nume nu-i stau bine colegei noastre delă Cernăuți. Să concretizeze dacă voește lămuriri.

Păduri în flăcări. O depeșă din Orșova vestește, că în pădurile de prin părțile acelea au izbucnit mari incendii, care au mistuit mai multe sute jugere de pădure, pricinuind mari pagube.

Banditism literar. Domnul Theodor Alexi ne trimite fascicula I. din romanul *Notarul și Banditul*. Este romanul *A fală jegyője* de Eötvös! Titlul dlui Alexi este un excitant pentru nenorociți ce crede că-i vor ceta baiojocirea cea pusă pe Eötvös: Prezenta traducere, zice dmsul, este o fidelă reproducere a originalului, cât în fondul scrierii, ear' cât despre formă am crezut a ține cont de gustul cetitorilor de azi, care nu poate fi cel de acum cincizeci de ani, și astfel am făcut unele schimbări, consistînd mai cu seamă în restricțiunea unor părți, care ne părea a întârzia prea mult și preia fără scop mersul repede al istoriei. Aceste schimbări s'nt de formă! Pe cine vrea T. A. să-l înșele? Și mai departe: „Ear' acum când apelez la indulgența cetitorilor, am în vedere numai prelucrarea mea și nici-decum originalul, care este un cap de operă în felul său”. Pentru a convinge ce-i această prelucrare recomandăm recitarea începutului acestui roman în Eötvös și apoi cetirea începutului lui Alexi, care zice:

Poc!
„Valeo!”
Poc!
„Săriți pe el! nu-l lăsați!”
Era o privesc în înfiorătoare.
Un om cu sîcurea ridicată fugia... etc.
Nu sîntem nici de părerea ce dl T. Alexi o expune în prospect, zicînd: „În adevăr, este o greșală din parte-ne dacă trecem cu indiferență peste produsele literare ale Maghiarilor, mai cu seamă când ele ne pun în stare a-i cunoaște până în adîncul inimii lor, ceea ce este cazul cu — „Notarul și Banditul”.

— Noi nu avem lipsă de prelucrări dlui Alexi, ca să cunoaștem pe Ungurii, care nu sînt, durere, prin Africa și Asia, ci ti cunoaștem destul de bine, mai ales din volnicile din urmă. Prin urmare motivul, la care speră Alexi că va reuși specula sa, e fals. Credem că acestui domn trebuie să i-se închidă toate potecile de a mai intra în bibliotecile noastre. Recomandăm propaganda în contra acestor fel de „prelucrări”.

Felicitare dlui V. A. Urechia. Din Bêrlad a fost adresată dlui V. A. Urechia, vicepreședintele congresului interparlamentar întrunit la Haag, următoarea depeșă de felicitare:

Dlul Vasile Urechia,

vicepreședinte al congresului interparlamentar.

Haaga.

Cetățenii bêrlădeni, adînc mișcați de cuvintele rostite în congres, salută pe neobositul și demn luptător al cauzei neamului românesc, felicitînd congresul pentru distinsa onoare ce vi-s'a făcut. L. Costin, Str. Belloescu, St. Neagoe, P. Ghenciu, Dr. G. V. Danu, C. Armașu, Gr. Mateescu, căp. A. Proftiu, Orza, Dr. G. Onisior, G. Vidra, Iancu Costandache, L. Bistrițianu, I. Vasiliu, Chiricică, P. Cam-bureanu, Marcel, Boroda, Măndrescu, D. Mi-ronescu, I. Lupu, căp. I. Emanoil, N. Dimitriu, G. Cațafani, I. Negruzz.

Expoziția cooperatorilor români. O depeșă din București anunță cu data de 10 Septembrie n. a. c. principiile moștenitor Ferdi-nand a sosit în acea zi delă Sinaia în capi-tală și a deschis expoziția cooperatorilor ro-mâni. În răspunsul său la alocuțiunea preșe-dintelui expoziției, principele a lăudat năuvin-

țele și progresul industriei. Publicul present la acest act a făcut grandioase ovațiuni prin-cipului.

„Gazeta Bucovinei”, al cărei vechi număr confiscat cuprindea o dare de seamă asupra „*Vocilor Latine*”, publică în nrul 67 decisiunea tribunalului relativă la confiscare. Ea este subscrisă de romano-fagul ruteninăr Winnicki și spune — că articolul pleda pentru crearea Daco-României. — Nu știm cine a pus la cale confiscarea: guvernul sau pro-curatorul; în ori-ce cas rămănem uimiți că se crede că chiar și așa ceva se fie — ar pute fi cu efect în Bucovina.

Crăcănați pe „cracă verde”... „Ga-zeta Bucovinei” scrie: Ce ne surprinde însă, este că chiar între oamenii noștri se află unii, care, nu putem pricepe de fel cauza, sau că lucră contra întreprinderilor, sau că se arată cu totul apatici, pe buze însă au tot-deauna cuvîntul: „totul pentru binele na-țiunii”. Dacă stai cu astfel de oameni la vorbă, ai crede că nu este întreprindere din care ei s'nt nu facă parte și s'nt nu aibă și puterile lor la mijloc. În curînd te convingi de vor-bele goale, și te încredințezi că ei numai cu gura, nu însă și cu fapta lucră. Și așadar cum s'nt ajungi la ținta la care năuști? Cum s'nt lucră pentru binele poporului dacă chiar unii dintre acei care după chemarea lor stau în zilnic contact cu poporul — nu reflectăm la acei rătăciți, care, ascunși între patru zi-duri și de lumina zilei, subminează toate și seamănă discordie — nu lucră mai nimic, ba pun pedeci și nu se sfiesc a discredita pe acei care conști de chemarea lor lucră pe cât pot. Dacă treburile vor merge așa, noi nu vom ajunge nici-odată „pe o cracă verde”. — Ce-i „cracă verde” de care vor-bește „Gazeta Bucovinei” în pasagiul citat nu știm; trebuie să fie un nemțism nepriceput de Român. Dar' știm alta. Articolul din care am luat acest pasagiul vrea să zică: noi cei delă „Gazeta Bucovinei” sîntem singurii Ca-toni și — avem dușmani chiar între noi. Aveți, știm noi, prieteni care vă dojenesc, că voesc să spargă metoda de a face o gască politică, de care țeara nu știe nimic, și alta pentru țară. Acuse neconcretizate, fără numire de fapte și nume nu-i stau bine colegei noastre delă Cernăuți. Să concretizeze dacă voește lămuriri.

Păduri în flăcări. O depeșă din Orșova vestește, că în pădurile de prin părțile acelea au izbucnit mari incendii, care au mistuit mai multe sute jugere de pădure, pricinuind mari pagube.

Banditism literar. Domnul Theodor Alexi ne trimite fascicula I. din romanul *Notarul și Banditul*. Este romanul *A fală jegyője* de Eötvös! Titlul dlui Alexi este un excitant pentru nenorociți ce crede că-i vor ceta baiojocirea cea pusă pe Eötvös: Prezenta traducere, zice dmsul, este o fidelă reproducere a originalului, cât în fondul scrierii, ear' cât despre formă am crezut a ține cont de gustul cetitorilor de azi, care nu poate fi cel de acum cincizeci de ani, și astfel am făcut unele schimbări, consistînd mai cu seamă în restricțiunea unor părți, care ne părea a întârzia prea mult și preia fără scop mersul repede al istoriei. Aceste schimbări s'nt de formă! Pe cine vrea T. A. să-l înșele? Și mai departe: „Ear' acum când apelez la indulgența cetitorilor, am în vedere numai prelucrarea mea și nici-decum originalul, care este un cap de operă în felul său”. Pentru a convinge ce-i această prelucrare recomandăm recitarea începutului acestui roman în Eötvös și apoi cetirea începutului lui Alexi, care zice:

Poc!
„Valeo!”
Poc!
„Săriți pe el! nu-l lăsați!”
Era o privesc în înfiorătoare.
Un om cu sîcurea ridicată fugia... etc.
Nu sîntem nici de părerea ce dl T. Alexi o expune în prospect, zicînd: „În adevăr, este o greșală din parte-ne dacă trecem cu indiferență peste produsele literare ale Maghiarilor, mai cu seamă când ele ne pun în stare a-i cunoaște până în adîncul inimii lor, ceea ce este cazul cu — „Notarul și Banditul”.

— Noi nu avem lipsă de prelucrări dlui Alexi, ca să cunoaștem pe Ungurii, care nu sînt, durere, prin Africa și Asia, ci ti cunoaștem destul de bine, mai ales din volnicile din urmă. Prin urmare motivul, la care speră Alexi că va reuși specula sa, e fals. Credem că acestui domn trebuie să i-se închidă toate potecile de a mai intra în bibliotecile noastre. Recomandăm propaganda în contra acestor fel de „prelucrări”.

Felicitare dlui V. A. Urechia. Din Bêrlad a fost adresată dlui V. A. Urechia, vicepreședintele congresului interparlamentar întrunit la Haag, următoarea depeșă de felicitare:

Dlul Vasile Urechia,

vicepreședinte al congresului interparlamentar.

Haaga.

Cetățenii bêrlădeni, adînc mișcați de cuvintele rostite în congres, salută pe neobositul și demn luptător al cauzei neamului românesc, felicitînd congresul pentru distinsa onoare ce vi-s'a făcut. L. Costin, Str. Belloescu, St. Neagoe, P. Ghenciu, Dr. G. V. Danu, C. Armașu, Gr. Mateescu, căp. A. Proftiu, Orza, Dr. G. Onisior, G. Vidra, Iancu Costandache, L. Bistrițianu, I. Vasiliu, Chiricică, P. Cam-bureanu, Marcel, Boroda, Măndrescu, D. Mi-ronescu, I. Lupu, căp. I. Emanoil, N. Dimitriu, G. Cațafani, I. Negruzz.

Expoziția cooperatorilor români. O depeșă din București anunță cu data de 10 Septembrie n. a. c. principiile moștenitor Ferdi-nand a sosit în acea zi delă Sinaia în capi-tală și a deschis expoziția cooperatorilor ro-mâni. În răspunsul său la alocuțiunea preșe-dintelui expoziției, principele a lăudat năuvin-

țele și progresul industriei. Publicul present la acest act a făcut grandioase ovațiuni prin-cipului.

„Gazeta Bucovinei”, al cărei vechi număr confiscat cuprindea o dare de seamă asupra „*Vocilor Latine*”, publică în nrul 67 decisiunea tribunalului relativă la confiscare. Ea este subscrisă de romano-fagul ruteninăr Winnicki și spune — că articolul pleda pentru crearea Daco-României. — Nu știm cine a pus la cale confiscarea: guvernul sau pro-curatorul; în ori-ce cas rămănem uimiți că se crede că chiar și așa ceva se fie — ar pute fi cu efect în Bucovina.

Crăcănați pe „cracă verde”... „Ga-zeta Bucovinei” scrie: Ce ne surprinde însă, este că chiar între oamenii noștri se află unii, care, nu putem pricepe de fel cauza, sau că lucră contra întreprinderilor, sau că se arată cu totul apatici, pe buze însă au tot-deauna cuvîntul: „totul pentru binele na-țiunii”. Dacă stai cu astfel de oameni la vorbă, ai crede că nu este întreprindere din care ei s'nt nu facă parte și s'nt nu aibă și puterile lor la mijloc. În curînd te convingi de vor-bele goale, și te încredințezi că ei numai cu gura, nu însă și cu fapta lucră. Și așadar cum s'nt ajungi la ținta la care năuști? Cum s'nt lucră pentru binele poporului dacă chiar unii dintre acei care după chemarea lor stau în zilnic contact cu poporul — nu reflectăm la acei rătăciți, care, ascunși între patru zi-duri și de lumina zilei, subminează toate și seamănă discordie — nu lucră mai nimic, ba pun pedeci și nu se sfiesc a discredita pe acei care conști de chemarea lor lucră pe cât pot. Dacă treburile vor merge așa, noi nu vom ajunge nici-odată „pe o cracă verde”. — Ce-i „cracă verde” de care vor-bește „Gazeta Bucovinei” în pasagiul citat nu știm; trebuie să fie un nemțism nepriceput de Român. Dar' știm alta. Articolul din care am luat acest pasagiul vrea să zică: noi cei delă „Gazeta Bucovinei” sîntem singurii Ca-toni și — avem dușmani chiar între noi. Aveți, știm noi, prieteni care vă dojenesc, că voesc să spargă metoda de a face o gască politică, de care țeara nu știe nimic, și alta pentru țară. Acuse neconcretizate, fără numire de fapte și nume nu-i stau bine colegei noastre delă Cernăuți. Să concretizeze dacă voește lămuriri.

Păduri în flăcări. O depeșă din Orșova vestește, că în pădurile de prin părțile acelea au izbucnit mari incendii, care au mistuit mai multe sute jugere de pădure, pricinuind mari pagube.

Banditism literar. Domnul Theodor Alexi ne trimite fascicula I. din romanul *Notarul și Banditul*. Este romanul *A fală jegyője* de Eötvös! Titlul dlui Alexi este un excitant pentru nenorociți ce crede că-i vor ceta baiojocirea cea pusă pe Eötvös: Prezenta traducere, zice dmsul, este o fidelă reproducere a originalului, cât în fondul scrierii, ear' cât despre formă am crezut a ține cont de gustul cetitorilor de azi, care nu poate fi cel de acum cincizeci de ani, și astfel am făcut unele schimbări, consistînd mai cu seamă în restricțiunea unor părți, care ne părea a întârzia prea mult și preia fără scop mersul repede al istoriei. Aceste schimbări s'nt de formă! Pe cine vrea T. A. să-l înșele? Și mai departe: „Ear' acum când apelez la indulgența cetitorilor, am în vedere numai prelucrarea mea și nici-decum originalul, care este un cap de operă în felul său”. Pentru a convinge ce-i această prelucrare recomandăm recitarea începutului acestui roman în Eötvös și apoi cetirea începutului lui Alexi, care zice:

Poc!
„Valeo!”
Poc!
„Săriți pe el! nu-l lăsați!”
Era o privesc în înfiorătoare.
Un om cu sîcurea ridicată fugia... etc.
Nu sîntem nici de părerea ce dl T. Alexi o expune în prospect, zicînd: „În adevăr, este o greșală din parte-ne dacă trecem cu indiferență peste produsele literare ale Maghiarilor, mai cu seamă când ele ne pun în stare a-i cunoaște până în adîncul inimii lor, ceea ce este cazul cu — „Notarul și Banditul”.

— Noi nu avem lipsă de prelucrări dlui Alexi, ca să cunoaștem pe Ungurii, care nu sînt, durere, prin Africa și Asia, ci ti cunoaștem destul de bine, mai ales din volnicile din urmă. Prin urmare motivul, la care speră Alexi că va reuși specula sa, e fals. Credem că acestui domn trebuie să i-se închidă toate potecile de a mai intra în bibliotecile noastre. Recomandăm propaganda în contra acestor fel de „prelucrări”.

Felicitare dlui V. A. Urechia. Din Bêrlad a fost adresată dlui V. A. Urechia, vicepreședintele congresului interparlamentar întrunit la Haag, următoarea depeșă de felicitare:

Dlul Vasile Urechia,

vicepreședinte al congresului interparlamentar.

Haaga.

Cetățenii bêrlădeni, adînc mișcați de cuvintele rostite în congres, salută pe neobositul și demn luptător al cauzei neamului românesc, felicitînd congresul pentru distinsa onoare ce vi-s'a făcut. L. Costin, Str. Belloescu, St. Neagoe, P. Ghenciu, Dr. G. V. Danu, C. Armașu, Gr. Mateescu, căp. A. Proftiu, Orza, Dr. G. Onisior, G. Vidra, Iancu Costandache, L. Bistrițianu, I. Vasiliu, Chiricică, P. Cam-bureanu, Marcel, Boroda, Măndrescu, D. Mi-ronescu, I. Lupu, căp. I. Emanoil, N. Dimitriu, G. Cațafani, I. Negruzz.

Expoziția cooperatorilor români. O depeșă din București anunță cu data de 10 Septembrie n. a. c. principiile moștenitor Ferdi-nand a sosit în acea zi delă Sinaia în capi-tală și a deschis expoziția cooperatorilor ro-mâni. În răspunsul său la alocuțiunea preșe-dintelui expoziției, principele a lăudat năuvin-

țele și progresul industriei. Publicul present la acest act a făcut grandioase ovațiuni prin-cipului.

„Gazeta Bucovinei”, al cărei vechi număr confiscat cuprindea o dare de seamă asupra „*Vocilor Latine*”, publică în nrul 67 decisiunea tribunalului relativă la confiscare. Ea este subscrisă de romano-fag

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.